

Sygn. akt VIII U 1885/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 r. w Gliwicach

sprawy T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 31 lipca 2014 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od 10 lipca 2015 r.,
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIIIU 1885/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31.07.2014r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu T. K. (K.) prawa do emerytury na podstawie art.184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z §4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż ubezpieczony: przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa, a także na dzień 01.01.1999r. nie osiągnął 25 – letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie udokumentował żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Decyzją z dnia 30.01.2015r. organ rentowy ponownie odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury na podstawie przepisów powołanych powyżej, gdyż ubezpieczony: przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego i nie złożył

wniosku o przekazanie zgromadzonych tam środków na dochody budżetu państwa oraz na dzień 01.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15 – letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Jednocześnie organ rentowy ustalił, iż ubezpieczony na dzień 01.01.1999r. udowodnił wymagany 25 - letni staż pracy.

Ubezpieczony w odwołaniach od niniejszych decyzji domagał się ich zmiany przez przyznanie prawa do emerytury z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych oraz zasądzenia na swoją rzecz od organu rentowego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 05.12.2014r. pełnomocnik ubezpieczonego oświadczył, iż domaga się zaliczenia do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia ubezpieczonego w firmie (...), kiedy to ubezpieczony wykonywał pracę kierowcy operatora żurawia oraz w firmie (...), kiedy to pracował jako kierowca samochodu ciężarowego.

Organ rentowy w odpowiedziach na odwołania wniósł o ich oddalenie z przyczyn jak w zaskarżonych decyzjach.

Sąd połączył sprawy do łącznego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony T. K. urodził się w dniu (...), legitymuje się na dzień 1.01.1999r. 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

W dniu 10.07.2015r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o wykreślenie z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych i przekazanie do budżetu państwa środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym.

W okresie od 11.01.1973r. do 31.12.1990r. odwołujący był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w S..

W świadectwie pracy z dnia 02.01.1991r. podano, iż ubezpieczony w tym czasie zajmował stanowisko operatora żurawia samochodowego oraz, że: od dnia 27.10.1973r. do dnia 16.10.1975r. odbywał zasadniczą służbę wojskową, od dnia 27.05.1986r. do dnia 26.05.1987r. był oddelegowany z macierzystego zakładu pracy na budowę eksportową, natomiast od dnia 01.09.1989r. do dnia 31.12.1990r. przebywał na urlopie bezpłatnym.

Wyżej wymienione Przedsiębiorstwo świadczyło usługi budowlane dla innych podmiotów i stąd dysponowało sprzętem ciężkim do prac budowlanych m.in. dźwigami.

Ubezpieczony pracował w bazie przedsiębiorstwa w C.. Początkowo - do czasu powołania do wojska, ubezpieczony wykonywał pracę pomocnika operatora żurawia wieżowego i był przygotowywany do samodzielnej pracy. Operator żurawia wieżowego zajmował się wówczas budową bloków mieszkalnych, montażem płyt betonowych. W wojsku ubezpieczony zdobył prawo jazdy kategorii C i po powrocie do Przedsiębiorstwa pracował jako kierowca samochodu J., a następnie został skierowany na kurs operatora żurawia samojezdnego kołowego. W Księżce operatora nr (...) - 8 (której kserokopia znajduje się w aktach osobowych ubezpieczonego) Instytut (...) potwierdził, iż ubezpieczony odbył szkolenie i uzyskał pozytywny wynik sprawdzianu w zakresie: obsługi żurawia samojezdnego kołowego do 10 ton, klasa trzecia - w dniu 13.04.1976r., żurawia samojezdnego kołowego, wielkości - wszystkie, klasa pierwsza – w dniu 06.06.1983r. Po ukończeniu w 1976r. kursu operatora jw. ubezpieczony od maja 1976r. do dnia 31.08.1989r. faktycznie, generalnie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał pracę operatora żurawia samojezdnego, a sporadycznie tylko pracował jako kierowca samochodu ciężarowego. Pracę operatora żurawia ubezpieczony wykonywał również podczas pracy na eksporcie na terenie byłego ZSRR, kiedy to obsługiwał żurawia samojezdnego (...).

Razem z ubezpieczonym pracowali w tym czasie:

- J. G., który zatrudniony był w Przedsiębiorstwie (...) od dnia 08.07.1974r. do dnia 31.03.1993r. i pracował jako operator dźwigu samojezdnego, a następnie przez około 3 lata jako kierowca autobusu,

- K. O., który zatrudniony był w Przedsiębiorstwie od dnia 15.02.1978r. do dnia 04.04.1992r. i wykonywał pracę kierowcy wywrotki, kierowcy pogotowia technicznego oraz montażysty żurawi.

W dniu 22.04.2015r. Centrum (...) S.A. (poprzednia nazwa

(...) S.A. w S.) wydała ubezpieczonemu świadectwo wykonywania prac w warunkach szczególnych za okres zatrudnienia od dnia 01.05.1976r. do 25.05.1986r. oraz od dnia 30.07.1987r. do dnia 02.09.1989r. na stanowisku maszynisty żurawi samojezdnych kołowych wymienionym w wykazie A, dziale V, poz.33, pkt 4 załącznika nr 1 do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. w sprawie wykazu stanowisk pracy w zakładach pracy nadzorowanych przez Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach, uprawniające do wcześniejszego przejścia na emeryturę oraz do wzrostu emerytury i renty. Świadectwo to zostało przedłożone przez pełnomocnika ubezpieczonego do akt sprawy w toku toczącego się postępowania sądowego, znajduje się też w aktach osobowych odwołującego i nie zostało przedłożone organowi rentowemu.

Z dokumentacji akt osobowych ubezpieczonego dotyczących spornego okresu jego zatrudnienia wynika stanowisko ubezpieczonego: operator, operator – kierowca, operator żurawia samochodowego Takie stanowisko zostało wykazane m.in. w karcie obiegowej zmiany, kartach wynagrodzeń, kwestionariuszu osobowym.

W aktach tych znajdują się również:

- życiorys ubezpieczonego z 1985r., w którym odwołujący podał, iż od dnia 11.01.1973r. zaczął pracować w „ E-u ” jako pomoc operatora, a po odbyciu służby wojskowej powrócił do pracy i pracuje jako kierowca – operator żurawi samochodowych,

- umowa o pracę z dnia 26.05.1986r.o zatrudnieniu ubezpieczonego na budowie eksportowej w ZSRR na stanowisku kierowcy – operatora (...),

- karta obiegowa zmiany (...) oraz karta wyjazdowa skierowanego na budowę: K. w ZSRR z wykazanim stanowiskiem: operatora żurawia samochodowego,

- zaświadczenie z dnia 20.05.1986r. o przydatności ubezpieczonego do pracy na budowach w ZSRR jako kierowcy – operatora.

Następnie od dnia 02.01.1991r. ubezpieczony był zatrudniony kolejno: w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w G. i w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. (...) V. w Z..

Ubezpieczony na okoliczność tego zatrudnienia przedstawił w organie rentowym świadectwa pracy wystawione przez:

- P.P.Z. (...) Sp. z o.o. z dnia 03.07.1995r. z wykazanim okresem zatrudnienia od dnia 02.01.1991r. do dnia 30.06.1995r. na stanowiskach: kierowcy – mechanika, st. koordynatora do spraw spedycji i transportu,

- Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. (...) V. w Z. z wykazanim okresem zatrudnienia od dnia 01.07.1995r. do dnia 31.01.1999r. na stanowisku zastępcy kierownika do spraw transportu.

Przedsiębiorstwa te zajmowały się usługami transportowymi, a zatrudnieni w nich kierowcy jeździli samochodami ciężarowymi przede wszystkim w trasy międzynarodowe. W firmie nie było samochodów typu N. czy Ż..

Ubezpieczony pracował w bazie tych firm położonej w Z.. Od początku swojego zatrudnienia, to jest od dnia 02.01.1991r. odwołujący faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony i pracę taką świadczył do końca 1996r. Od 1997r. przeszedł do spedycji na stanowisko st. koordynatora do spraw spedycji i transportu. Odtąd tylko sporadycznie wyjeżdżał w trasy. Ostatnim zajmowanym przez niego stanowiskiem było stanowisko zastępcy kierownika do spraw transportu.

Razem z ubezpieczonym pracowali:

- B. J., który zatrudniony był w firmie (...) i „ G. – F.

I ” (...) Sp. z o.o. (...) V. od 1992r. do 2000r. na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego,

- W. K., który zatrudniony był w P.P.Z. (...) od dnia 04.01.1991r. do dnia 31.07.1997r. oraz w (...) Sp. z o.o. (...) V. od dnia 01.08.1997r. do dnia 31.05.2000r. i pracował jako kierowca dużych samochodów ciężarowych typu M., S., I..

Powyższe Sąd ustalił na podstawie dokumentacji akt organu rentowego, akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...), akt osobowych świadków J. G. i K. O., zeznań świadków J. G., K. O., B. J. i W. K. oraz zeznań ubezpieczonego (protokół elektroniczny z rozprawy z dnia 10.07.2015r. czas 00:13:48 – 01:23:29).

Odnośnie rodzaju rzeczywiście wykonywanej pracy przez ubezpieczonego Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków oraz ubezpieczonego, gdyż były one rzeczowe, szczegółowe, logiczne, zasadniczo zgodne ze sobą. Świadkowie pracowali razem z ubezpieczonym w spornych okresach jego zatrudnienia i stąd niewątpliwie posiadają szczegółową wiedzę na temat miejsca i charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy. Nadto zeznania te znajdują potwierdzenie w powołanej w sprawie dokumentacji, zwłaszcza, odnośnie pracy ubezpieczonego w firmie (...), w dokumentacji zawartej w aktach osobowych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015r., poz. 748) prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po 31.12.1948 roku , który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31.12.1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie

Okoliczność sporna w rozpoznawanej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego na dzień 01.01.1999r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

W wykazie A, dziale V, poz.3 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. wymienione zostały prace – „ prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych i drogowych ”, natomiast w wykazie A, dziale VIII, poz.2 wyszczególnione zostały prace –

„ prace kierowców samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony ”.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że ubezpieczony od dnia 01.05.1976r., czyli po ukończeniu kursu operatora żurawia samojezdnego i zdobyciu uprawnień w tym zakresie, do dnia 31.08.1989r. (gdy po tym czasie korzystał z urlopu bezpłatnego), wykonywał pracę, która mieści w pracach określonych w powyższym rozporządzeniu.

Odwołujący w tym okresie generalnie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako operator żurawia samojezdnego, sporadycznie tylko wykonywał pracę kierowcy samochodu ciężarowego. Pracę operatora żurawia jw. ubezpieczony świadczył także w czasie oddelegowania do pracy na budowę eksportową w ZSRR.

Okoliczność tę potwierdzają zeznania świadków J. G. i K. O., zeznania ubezpieczonego, dokumentacja osobowa oraz świadectwo pracy w warunkach szczególnych, które ubezpieczony przedłożył w toku niniejszego postępowania.

Zauważyć należy, iż w judykaturze ugruntowany jest pogląd, iż pracownik, który u jednego pracodawcy w tym samym okresie wykonywał różne rodzaje pracy w szczególnych warunkach (wymienione w załączniku do rozporządzenia z dnia 07.02.1983r. – wykaz A) stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, nie powinien być pozbawiony uprawnień do zaliczenia tego okresu do zatrudnienia w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27.01.2012r. w sprawie o sygn. akt II UK 103/11. LEX nr 1130388).

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe wykazało także, iż ubezpieczony w kolejnym okresie spornym, to jest podczas zatrudnienia w firmie (...) i

(...) Sp. z o.o. (...) V. od dnia 02.01.1991r. do końca 1996r. wykonywał pracę, która mieści w pracach określonych w powyższym rozporządzeniu

(wykazie A, dziale VIII, poz.2).

Ubezpieczony w tym czasie rzeczywiście stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował jako kierowca samochodu ciężarowego o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Ustalając to Sąd oparł się na zeznaniach słuchanych w sprawie świadków B. J. i W. K. - współpracowników ubezpieczonego z tego okresu, zeznaniach ubezpieczonego, a także opisanych wcześniej świadectwach pracy.

Bez znaczenia dla rozpoznania sprawy pozostaje fakt, że ubezpieczony nie przedłożył w organie rentowym za okresy sporne świadectw pracy w szczególnych warunkach. Fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10.03.1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21.09.1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07.12.2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

W konsekwencji uznania, że ubezpieczony legitymuje się wymaganym 15 – letnim okresem pracy w warunkach szczególnych, stwierdzić należy, że spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w pkt 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 10.07.2015r., tj. od dnia złożenia przez ubezpieczonego w organie rentowym wniosku o wykreślenie z rejestru członków otwartych funduszy emerytalnych i przekazanie do budżetu państwa środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, gdyż z tym dniem ubezpieczony spełnił wszystkie przewidziane prawem przesłanki przyznania prawa do dochodzonego świadczenia (art.100 ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

W pkt 2 wyroku Sąd na podstawie art.98 k.p.c. w związku z §2 ust.1 i 2, §12 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie i ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tj. Dz.U. z 2013r., poz.461 ze zm.) zasądził od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska